

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СТРУЧНИ ЛИСТ ЗА СВЕ ПОЛИЦИЈСКЕ РАДЊЕ

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут недељно. — Претплата се полаже у Београду код Уредништва „Краљ-Миланова ул. бр. 16. Теразије“ а у унутрашњости код овлашћених скупаља или на пошти. — Цена је листу на годину 20 динара, на по године 10 динара. За иностранство на годину 30 динара. За писаре при начелствима, практиканте у опште, општинске писаре оних општина које су већ претплаћене и за жандарме, у пола цене. Поједини бројеви не продају се. — Рукописи не враћају се. — Писма само плаћена примају се. — Огласи примају се по погодби.

ЛИСТ УРЕЂУЈЕ ОДБОР

ОДГОВОРНИ УРЕДНИК Н. ДИМИТРИЈЕВИЋ

АНТ. ПАНТОВИЋ

НАЧЕЛНИК МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА.

У државној служби, познат је као вредан чиновник и одличан правник. Правне науке свршио је на нашој Вел. Школи 1871. год. У служби је поступно напредовао. Пролазио је редом кроз државни живот. Почињући своју чиновничку каријеру са писаром смедеревског суда, дошао је кроз. низ дугих година, до садањег свога положаја. Највећи део својих година провео је у судској струци, где је своје правничко знање развијао у теорији и примени наших закона.

Био је и начелник окружни у Ђуприји и Крушевцу. Где год је као такав био, оставио је трагове корисних рефорама које се клоне на опште добро како државе тако и народа оних крајева. Одан своме позиву, непрестано ради, да се наша полицијска струка уздигне на ону висину, на коју данас стоје европске полиције. Разуме се, да за остварење тако огромнога задатка, као што је реформисање наше целокупне полиције, треба и много материјалних жртава. Ал' тек наша полиција знатно је унапред коракнула, од како он заузима у ресору министарства унутр. дела, положај Начелника. Униформисање полицијских чиновника, долази у периоду његовога радâ у поменутом Минастарству. Као одличан чиновник награђен је и одликован овим орденима: **I** Од стране Његовога Величанства Краља Александра: *Таковским крстом*



листа, не допушта нам, да детаљније изнесемо биографију г. Пантовића. Ал' и ове кратке белешке довољне су, да илуструју његове чиновничке одлике, које треба да красе сваког српског службеника. — На завршетку радо бележимо, да је г. Пантовић са своје стране много допринео, те је наш лист

стао на здраво и једро земљиште, што је доказ његове интелигенције и правога схватања оног значаја, који се огледа у овако једној појави.

Само потпором свију државних чинилаца, може наш лист одговорити потпуно своме постављеном задатку.

КРЕТАЊЕ ПОЛИЦ. ЧИНОВНИКА

а, Постављени

г. *Божа Маршићанин*, начелник III кл. округа врањског, за начелника II кл. окр. тимочког;

г. *Владимир Миленковић*, члан I кл. Управе града Београда, за начелника IV кл. окр. врањског;

г. *Сретен Н. Ђорђевић*, ванредни помоћник I кл. начел. окр. тимочког и вршиоц дужности начелника истог округа, по молби, за члана I кл. Управе града Београда;

г. *Јеремија Терзић* ерески начелник у пензији I кл. за помоћника I кл. начелства окр. подринског; и

г. *Мијаило Марковић* начелник I класе ср. пчињског окр. врањског, за помоћника I кл. окр. рудничког.

б, Пензионисани

г. *Никола Митриновић* помоћник I кл. начелства окр. подринског, на основу § 70. зак. о чиновницима грађ. реда.

III степена, Белим Орлом V степена и оиет Белим Орлом IV стеи. II Од стране Његовога Величанства Султана: *Мецедијом II степена са звездом*; и **III** Од стране Његовога Величанства Краља Румунског: *Влашком круном II степена*. Оквир нашега

ПОЛИЦИЈСКЕ РЕФЛЕКСИЈЕ*)

(НАМЕЊЕНО ПРЕСТОНИЧКОЈ ПОЛИЦИЈИ)

ИШЕ

Један члан београдске полиције.

Београд је престоница; он почиње узимати на себе облик велико-варошког живота: корача, развија се, напредује и мења — своју физиономију.

На културном је историку, да изнесе све мѐне, које је Београд сачекао од дана кад је први пут запарано у његове груди, да прими на себе човека као свога становника, па до наших дана, — а ми, ми хоћемо да говоримо о нашем лепом Београду у оквиру нашега листа.

Карактерна је црта престоничких градова, да су они центар, жижа, свега што ради на културном, цивилизаторском, националном и хуманом прогресу једног народа.

То је опет природна последица усредсређивања целокупног државног апарата на једном месту: централизовање све снаге и иницијативе свега државног живота у близини њеног импулса.

Па ипак, упоредо са прогресом, културом, науком; упоредо с облагорођавањем и интелектуалне и материјалне стране човекове, — престонички градови изобилују и оном другом страном човечије природе, њеним наличјем, коме је посвећен наш лист. — То је судбина прогреса човечанства!

Као и људи, и градови имају своје физиономије.

Ми нећемо говорити о оној веселој свечаној физиономији престоница, коју добијају о народним празницима, локалног и нелокалног значаја; о свечаним престоничким дочецима; о свима парадама, које, вољно и невољно, ваља да имају тип или општег весеља, или опште жалости, или опште поште.

Наш је циљ да говоримо о оној физиономији престоничких градова, која се бележи у полицијским анализама, о којој полиције воде рачуна, чија се фотографија налази у њеним албумима.

По тој физиономији, престонице је имају другу дању, а другу ноћу; другу о овакој, а другу о онакој свечаној прилици.

Свуда на западу, где полиција хоће и труди се, да правилно схвата свој позив, она живо учествује у стварању престоничких физиономија.

На западу, полицији је једино и циљ, да полицијску физиономију престоничких градова сузбија, уништава, да јој даје што простији облик, и да је уљуђује, углачава сву раиавост, отуђује сву оштрину којом пара о прогрес, културу и хуманост.

Кад закорачите у прву полицију на западу, кад сте човек од фаха, кад умете да говорите језиком свога позива, онда молите: да вас упознају с физиономијом овога града. И, онда, испред ваших очију, као у калејдоскопу, пролази шаренило личности, група, батаљона: — нерадника, пролетера, из којих се лагано издвајају типови убица, кесароша, варалица, лопова, фалсификатора; испред ваших очију ређа се сав смет човечанског друштва, који је оно избацило из своје средине, оставило га на улици, па се ту рађа, уграби да живи и, ако га точак закона не закачи да умре на губилишту — умире на улици.

Прогрес не васпитава. Он почиње од васпитања: што не нађе на томе ступњу, као хируршки нож отсеца и баца на сметлиште. Престоничке полицијске физиономије су сметлиште прогреса човечанства.

То је усуд, или казна Божија човечанству у његовом прогресу од прве преваре, коју је прамајка Ева учинила и првог ножа, који је запарао баш братске Авељ-еве груди!

Школа, наука, васпитање, гајење породице, морал, помоћници су прогреса. Ти помоћници, слаби створ, човека, упућују стацији прогреса. Што не доспе, ставља се под конвенционални надзор човечанства — државне законе, који не дају ван закона, којима друштво иде.

*) Под овим насловом хоћемо да изнесемо низ чланака, који ће бити опаске стечене искуством и практиком у београдској полицији, којој се ти чланци нарочито и намењују. Ови чланци неће бити само указивање махна престоничке полиције, већ ће, указујући на њих, износити мисли како да се исте исправе и начине, на које се те мисли дају и извести онако исто, можда, добро и практично, као што их изводе престоничке полиције на Западу.

Закони су, дакле, у држави јемство људском друштву, да под њиховим окриљем, корачају у прогресу.

У реду преставника закона, који штите људско друштво, једно од највиднијих места заузимају добро уређене полиције.

Полицијском старању поверена је власт, имање, живот, — најважнији фактори у људском друштву.

Полиција посредно врши ту своју дужност, часну и пуну светиње. Старајући се о томе што је друштво избацило из своје средине и маркирано као сметњу у своме прогресу, имајући увек под погледом тај друштвени смет, полиција је у посредној служби прогреса човечанства.

У тој својој улози осећа се полиција највише као полиција у престоници, јер се у престоницама, центрима и културног, и политичког, и прогресивног живота дотичног народа, највидније и издвајају полицијске физиономије.

Наши читаоци, који нису имали прилике лично да посете ма коју од европских полиција, из „Тасиних Писама“ од именованог Тасе Миленковића, добила су за сад бар општег појма о огромном, прецизном и као добар часовник уређеном апарату, који тачно откуцава, тачно показује и у моменту вам иставља слику те полицијске физиономије свога града.

Апарат је огроман; годинама се ради на њему, па се увек нешто покуцкава, оправља, дотерује према прогресу полицијске физиономије, — јер и она има свој прогрес.

Да потпуно одговоримо програму и циљу свога листа, ми ћемо, у компарацији наше престоничке полиције са европском, да изнесемо мисао, стечену искуством и практиком, да је застој и, можда, несавременост београдске полиције не у оскудници закона, већ у нехату, неактивности и неенергији, која десетинама година провејава кроз њу.

Да то и докажемо.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

ИСТРАГА

VI

О крађи.

(НАСТАВАК)

3. Прибор лопова.

Да је лопову за извршење његовог, често врло тешког предузећа, потребан разан прибор — оруђа, исто је тако појмљиво, као што је и за иследника важно, јер проналазак ма каквог оруђа у какве индивидуе, коју је за крађу употребила, може да буде јак доказ противу ње. По себи се разуме, да ће иследнику од користи бити, ако је при ономе, који је ухваћен, нађено какво сврдло, бургија, маљ и т. д., и ако се то врло ретко дешава. Сваки извежбани лопов увек се чува, да се при њему не нађе ништа, што би га могло компромитовати, сем ако му баш дотично оруђе није за извршење дела безусловно било потребно. Али има много и таквих ствари, које лопов увек треба и које он мора да има, али које су тако незнатне, да се он никако не боји што их при себи има, јер се важност таквих ствари врло ретко може запазити, и ако се за извршење дотичног дела употребљавају, или се безусловно употребити морају, пошто се иначе дело не би могло извршити.

У опште се може рећи, да је све оно што се код осумњиченога нађе такође сумњиво, сем ако се може узети, да је то иначе за своју свакидању потребу морао имати. С тога и није могуће набрајати све оне ствари, којима се обично лопов за извршење крађе снабдева и које га, ако се при њему нађу, могу осумњачити. Али се за сумњива може готово увек сматрати онај, који дође у какву гостионицу н. пр. у лаким папучама, или кратким и дебелим чарапама, јер му је то сретство, да лакше изврши крађу. Нарочито ово важи за зимње доба, пошто би иначе у то доба крађу теже могао извршити босоног, или у танким чарапама. Разуме се, да би му тада морале ноге зепсти и неби му онда било лако ићи по хладном поду, пошто такве индивидуе врше крађу по гостионицама онда, када се ту све смири и све одаје охладе. Ако се при осумњиченоме нађе танко и дугачко пруже или већа количина лепка, онда треба знати, да то при себи носе они лопови, који помоћу тога краду новац из чекмецета, провлачећи прут, об-

ложен лепком у отвор од самога чекмеџета. А ако се поред тога нађе при њему још и парче какве црне материје (гара или угљена), онда је то знак, да тиме гари своје лице, како би исто остало непознато. На тај начин мисли, да доцније, кад се опере, на њега неће пасти сумња да је крађу извршио. Сваки лопов има увек при себи парче свећице, како би је у каквом мрачном простору запалио, те се на тај начин лакше могао управљати. Исто тако (нарочито кад хоће крађу да изврши разбијањем прозора) носи при себи житког теста или гуме, те тиме намаже прозор, и онда кад га разбије, стакла остану нераздвојна и нечујно падну на земљу. Врло се често поред приземнога разбијенога прозора нађе по нека јака удица или замчица од јакога конца. То лопови употребљавају за то, да тиме привуку кроз разбијени прозор из дотичне собе разну одећу, сатове, ланчеве, претење и т. д. — Исто тако су сумњиви и дугачки џепови у лопова, који крађе врше на вашарима, јер у њих слажу покрађени еспап вашарски. Сваки предмет, у коме се налази мали сакривени ножић, сумњив је, јер такве ножиће употребљавају лопови и кесароши, да њиме прорежу некоме џеп с тола, и на тај начин из истога извуку му новчаник. Зна се и то, да индивидуе које крађу врше у железници, обично носе на рукама добро испуњене рукавице, да се не би величина руке и прстију познала. Важни су и записи, који се при ухапшеном нађу. Није се једанпут десило, да је каква мала цедуљица, која се при њему нашла, цело дело обелоданила и на тај начин исељднику уштедила тешки и огромни посао око даљег ислеђења. Нарочито је за исељдника важно, ако при ухапшеном нађе разне адресе, јер се из тога даје закључити, да су та лица одређена да се над њима крађа изврши. У томе случају треба ова лица учинити пажљивим на то, те да се знају чувати. А ако се нађе какав списак вашара при дотичном, онда треба знати, да је исти наклоњен, да редовно на вашарима крађе врши. И према томе или је кесарош или коцкар.

4. Помоћници.

Веће крађе, било да су оне извршене проваљивањем, нападом или другим којим начином, скоро се увек извршују помоћу ухода или оних, који стражаре за време извршења самога дела. Па како је сâм лопов личност, која извршује дело, то се он не сме ни под каквим условом дати да га ко опази. То пак зависи од самога онога стражара, коме је дужност да све учини, те да лопов остане неопажен. С тога такав стражар не чини ништа, што би на њ сумњу изазвало. Он се додуше стара да остане неопажен од лица која улицом пролазе, али ако му то не испадне за руком, или види, да се у опште и не може прикрити, он се онда и не прикрива. Тада намерно гледа да на се пажњу привуче, па ако нађе за нужно, запомене са неким и кавгу, или се учини да је пијан, па шта више, успротиви се и чувару јавне безбедности. Мирно се да уапситу, само да на тај начин сачува свога другара за кога стражари, те да овај може лакше и неопажен крађу извршити.

За стражара лопови не узимају каквога новајлију, већ извешано лице, које не стоји на својој стражи непомично, нити иде горе доле као оно војник на стражи. Он се учини као да се враћа кући из какве гостионице, или са каквог ноћног састанка; звиждуће, пева, посрће, заваљује свој шешир као бајаги да је весео, и најзад легне, као да је пијан, на сред улице. Најобичније пак бива, да онда, када примети да му се неко приближава, нужду врши и том приликом општрим погледом посматра оно лице, које му се приближава, како би могао опазити, да ли је оно опасно по њега и друга му, који је отишао да крађу изврши.

Ако такав стражар запази у долазећој личности да је она опасна, или да може бити опасна за њ и за његовог друга — лопова — он онда даје овоме знак звиждањем, или му опасност јавља каквим другим знаком, који је код таквих индивидуа уобичајен и који они на разне начине употребљавају. Ако запази, да је извршење крађе тиме спречено, он онда даје лопову уговорен знак, да гледа пута и начина како да се спасе.

Како ће се пак тај лоповски стражар понашати према долазећој личности и да ли ће себе моћи спасти, то зависи просто од његове умешности. Пре свега он треба да је вешт, те да може разазнати и оценити, ко је и каква је она личност која му се приближава. На пијана човека или ђака, који весео својој кући иде, он неће ни обратити своју пажњу,

Једино што ће учинити, то је: свршаваће своју нужду, како би тиме оправдао своју присутност на томе месту. Долази ли му пак какви други људи на сусрет о којима није на чисто, али за које се може држати да могу бити опасни, ако примете на дотичном месту, где се крађа врши, светлост, шџм, и т. д., он онда даје уговорени знак своје друштво, да се неко време умире, свећу угасе, да не шушкају и не шапућу док опасност не прође. Кад опасност пређе, он друштву даје опет потребан знак.

Приближавали се пак какав становник дотичне куће, комшија или чувар јавне безбедности, а ствар није баш така, да се даје знак за бежање, онда није довољно да даје само знак, већ тај лоповски стражар чини све, да они који крађу врше, добију времена да се сакрију, или бар да са оним што су до тога времена покрали неопажено умакну. У томе случају он изазове свађу, те се усљед тога начини и ларма, а лопови употребе прилику да умакну. Тај стражар или сâм по што год пита долазећега, или изазове овога на разговор. Он долазећега обично пита за коју улицу, или колико је сахата, или да л' је још која гостионица отворена; моли за ватру да запали цигару, или да му се помогне да устане, јер га јако боли нога усљед пада; или прича како га јако раме боли, па не може сâм да навуче горњи капут, но моли, да му се помогне. Исто тако обраћа пажњу на све могуће као: да је чуо да неко виче у помоћ, да неко негде јечи, да је опазно неки сумњиви шџм, и то разуму се све у сасвим противном правцу од онога, где његово друштво крађу врши. На тај начин, дакле, повезвише успевају такве индивидуе, те лопови сретно и неопажено умакну. Вештији је, разуму се, онај, који успе, да њега долазећи најпре што упита. Такав стражар обично се сагне и учини се као бајаги да је изгубио сахат или какав новац, па кад га долазећи запита сажаљевајући шта му се догодило, он му онда исприча свој губитак и моли га да му помогне тражити, па ће му бити благодаран. Међу тим му на дугачко и на широко почне причати и цело своје житије, само да му друштво добије времена да умакне са оним што је покрало. Неки опет кад опази долазећега, а пошто је својој дружини дао нуждан знак, легне на земљу и почне да јауче, а кад му се онај приближи и упита га шта му је, он се онда жали како га јако боли нога, или раме, и да се од болова не може да макне без помоћи лекара. Моли га, да му учини ту пријатељску услугу и по лекара оде, што овај наравно из сажалења и учини, али кад се са лекаром врати не нађе болесника на ономе месту, јер је овај са својим друштвом умакао.

ЈЕДНА НЕПРАВИЛНА ПРЕСУДА

(Задатак полицијским чиновницима)

Риста Стокић из Х. тужио је суду општ. Ф. Тимотија Драчића, да му је из авлије, близу кућнег прага, украо џак кукуруза, у коме је било, од прилике 60 кила, па је тражио, да суд Тимотија за ову крађу по закону казни а њему накнади за украђени кукуруз, 6 динара рачунећи кило по 10 пара динарски и за однети џак, дангубу и остале трошкове да му плати 6. динара. Ако Тимотије кривицу не призна, подвешће сведоке.

Суд општине Ф. добавио је одмах Тимотија, и овај је, на првome свome преслушању, признао кривицу. Дакле, сведоџом сведока не треба овај факт утврђивати, кад је окривљени сâм за себе дело подпуно признао. И суд општине Ф на основу самога признања окривљеног Тимотија — § 34. полиц. уредбе — донео је оваку *аресуду*: „Риста Стокић из Х. тужио је овome суду Тимотија Драчића оvd. што му је јуче из отворене авлије у коју сваки приступа има, украо један џак кукуруза у вредности 6. динара. Сведоке није за ово подвео, јер се, вели, нада, да ће Тимотије и сâм своју кривицу признати. Узети на одговор по овome Тимотије, признао је подпуно своју кривицу (§ 34. полиц. уредбе) и према томе има се и казнити. За то суд општине Ф. на основу § 391. крив. закона и закона о таксама, пресуђује: да се Тимотије за ову крађу кукуруза казни са 15. дане затвора. Да плати тужиоцу Ристи на име украђеног кукуруза 6. динара; на име дангубе и осталих трошкова 6. динара, свега 12. динара, и да плати за ову пресуду 2. динара у маркама. По § 15. и 16. полиц. уредбе, ова је пресуда

одмах извршна. Саопштити му исту на потпис па је онда и извршити“...

Тимотије се на ову пресуду жалио надлежној ереској власти.

* * *

За размишљање: Шта овако једној пресуди још не до-стаје? На шта се кривац за иступну крађу има још осудити сем казне предвиђене у § 391. крив. закона? И најзад, ако у извесном делу имају и сведоци да се испитају, то онда могу ли се они по основи § 113. крив. суд. поступка и код полиције на своје исказе закљичати? И ако могу, то по чему, и дали има нарочити распис о томе? — Изнесећи ово на размишљање полицијским па и општинским властима, очекујемо, да нам пошаљу своја мишљења у погледу постављених питања, па које буде исприно и потпуно, штампаћемо у листу као доказ правилнога схватања закона и прописа који из њега потичу.

ЈЕДИНСТВЕНА ПРЕВАРА

У селу Н. срезу О. живио је неки Перо Врачић, са женом Смиљком. Перо је био слабог здравља; кашључао и вазда је нешто „прибољевао“. Међу тим, Смиљка беше јака ка дрен, а наочита да јој равне није било у селу. Имање велико, а нису имали, што но веле „од срца порода“. У суседству Перином беше неки Теовило, крепак човек и врло погодан за „ашиковање“. Био је — удовац. Еле, једнога дана Перо баш озбиља занеможе и леже у кревет. Смиља се нађе на муци. Ако јој умре муж, све ће јој имање његови рођаци разграбити, пошто деца није имата. Мука жива. Перо јечи и превија се у постељи, док једне ноћи „заковрча“; преврну очима и издахну. Смиљка се просто скамени од страха. У већој својој муци сети се свога суседа Теовила. Остави мртвог мужа на кревету па ка' без душе одјури Теовилу.

Теовило баш понео нарамак дрва у кућу.

— Јој, Теовиле; јој мени несрећници, запомагаше Смиљка.

— Ене, а шта је теби? упита је Теовило а баца нарамак испред себе.

— Како шта је? Перо ми овај час умире. Што ће сад бити од мене и од овог пустог имања. Све ће разграбити моји девери. Јој, мени и до Бога мога! Казуј брате и — помажи!..

Теовило се нешто уозбиљно. Премисљао је неке чудне мисли.

— Казуј брате и помажи, понови опет Смиљка а глас јој поче дрхтати.

— Па шта знам. Да га сутра лепо сараниш, ето ти...

— Зар ништа друго? А имање?

— Ене, ја на то и заборавих... Напиши облигацју, да ми ти дугујеш...

— Ама имање је његово.

— Јес, тако је. Па шта ћемо?

Обоје заћуташе. У један мах Смиљка се плесну рукама и поче весело подигравати.

— Имам већ, ту је!... Хајд' са мном.

— Куда?

— Код мене...

— А што ћу ти тамо?

— Да будеш мој муж! И она му тихо поче нешто на ухо шаптати. Теовило се шеретски осмехну, замандали врата на кући, па се са Смиљком крете њеном дому.

Била је позна ноћ. У селу све тихо и мирно. Обоје уђоше у кућу.

— Шта ћемо сад? упита Теовило.

— Мртваца у подрум.

И обоје дохватише једнога Петра, и, скривени помрчином, однеше га у подрум. Тамо га положише на неке даске, па се уморни вратише у кућу.

— Сад Теовило, ти ћеш лећи у кревет, па ћеш се „правити“ као да си мој муж. Чим се дан јави, отићи ћу до кмета и ћате, и позваћу их, да направе тестаменат. Ти ћеш у место мога мужа говорити онако, како сам ти казала. А већ после, „колај работа“. Знаш ме већ какà сам... не брини се ич...

Кад је зарудела зора, крете се Смиљка до кмета и ћате.

— Које добро снајо?

— Зло, кмете, зло! Перо ми је јако болестан. Хоће да пише тестамент. Молимте к'о Бога, пођи самном, док је још у животу и при „чистој савести“, па ми сврши тај посао. Његова је ствар коме ће мал оставити, тек хоћу да испуним његову последњу вољу.

Кмет са ћатом и са неколико мештана крену се кући Смиљкиној.

Тамо је већ у постељи лежао Теовило. Умотао целу главу крпама па му се само очи виде. Стење и јечи.

— Коме ћеш оставити Перо имање?

„Болник“ једва говори:

— Коме другом него мојој доброј Смиљки. Нека је Бог живи, била ми је ваљана домаћица. Само...

— Но?

— Ону велику ливаду у потоку, што има 10 хектара, остављам моме суседу Теовилу. Тај ме човек много задужио. Бог неки му за добро његово плати. Давао ми зајма колико хоћу, а ја несретник, никада му нисам ко човек враћао.

Удовица се угризе за усне па промрља:

— Где ти угурсуза. Себи узео најбољи комад земље. Лола једна. — Ал' је морала крити свој гњев.

Сврши се „писаније“. Кмет са ћатом и мештанима оде. При поласку пожели „Пери“ да оздрави и да се опет виде.

Чим је кмет са осталима отишао, ћипи Теовило к'о опарен са постеље.

— Јел' било добро?

— Добро, само ми зграби најлепше парче земље.

— Па то је моје „исе“!

За тим изнесоше мртваца из подрума и положише га лепо на кревет. Удовица удри у кукљаву:

— Јаој, људи; јој комшије, умре ми мој добри Перо! Јој, несретници мени!

И — комедија се свршила. Главни јунаци: Теовило и Смиљка из прикрајка се смејаху својој подвали. Теовило је задовољно трљао руке и погледао на оно парче земље, коме би и Мисир завидео. Браћа Перина да пукну од јада што им је имање олако из руку отето. А суд је једва чекао, да пред-а-њ изађе такав један процес, коме би завидели и најгори кајишари на западу. „Све ће јарко сунце проказати“, вели се, па боме је то сунце и ову превару проказало. Теовило, уживајући ливаду, посеђивао је механе, па онако, у ђору, избрбљао целу ствар. Видеће се на крају крајева, ко је у већем праву: да ли браћа Перина, која за себе имање траже, или Теовило, који је онако лепо представљао болеснога Петра, или пак удовица, која је мртвог мужа оживела преко Теовила.

ТАЈАНСТВЕН ГРК

Пештанска полиција води истрагу по једној врло занимљивој ствари. Пре неког времена стигао је у Пешту један Грк, Дионисије Типалдос и одсео је у гостиници „Будапешти“. Био је елегантно обучен и говорио је: румунски, грчки, француски, енглески и талијански. Ишао је из кафане у кафану те је у брзо привукао на себе пажњу полиције, која је утврдила, да тај Грк општи само са пештанским трговцем В. Л. Овај је узет на саслушање и изјавио је ово:

Он се упознао са Типалдосом у Београду. Било је кратко, узредно познанство. У толико је више био изненађен, кад га је Типалдос потражио у Пешти. Рекао му је да има вере у њему, пошто су обојица Грци, те хоће да му повери једну ствар, која је по њега од животне важности.

Састали су се за тим у једној кафани у унутрашњој вароши, где му је Типалдос ово испричао: Он је био поседник већег имања и лиферовао је прагове за грчке железнице. Има једнога синовца, који се 1895. године у Лондону задржавао тргујући са цигаретама. Тај његов синовац упознао се са благајником код лондонске банкарске куће Ваљаном (Vagliano), који је имао одношаја са једном примадомом. Синовац Тапалдосов био им је писмоноша. Благајник је проневерио новце и баш су га у онај мах ухватили, кад му је синовац понео писмо од његове љубазнице. Ова је била богата и депоновала је свој

накит у банци Унион. Пошто су благајника затворили хтела је она да отпутује у Француску, но накит не хтеде носити собом. Синовац Типалдос проучио је рукопис примдонин из писма, које је код њега остао и извадио је из Унион банке са фалсификованим писмом њен накит у вредности од 1,500.000 шилинга. За тим је отпутовао у Ливерпул, где је хтео да ступи у коју фабрику као путник, пошто је знао језике. Ту је дао направити два сандука са дуплим дном и у доњу преграду је сместио накит, а у горњу свилену робу. Оба сандука послао је као транзитну робу у Трст где су два месеца лежали, а одатле их је послао у Млетке, где су и сада. Извадио је нешто накита и од њега је дао у Бечу направити минђуше. Ту у Бечу нашао се Типалдос с њиме и синовац му је све испричао.

Типалдос је смислио да накит прода у Србији и због тога је изучавао царински поступак у Србији. Но једном приликом био је баш присутан, кад су један сан'ук са две преграде ухватили и тада се предомислио и решио се, да свом познанику Л. В. повери целу ствар, надајући се, да ће овај услед својих веза наћи пута и начина, да се накит прода, па да онда добит њих тројица поделе.

После саветовања од неколико дана Л. В. је рекао Типалдосу, како он мисли да би се сандуци могли добавити преко Оршаве, а да им се садржај не прегледа. Типалдос је на то затражио 100 форината на трошкове за експедицију, говорећи како ће тај новац послати у Млетке преко грчког конзулата. Пошто је новац примио, Типалдос није ни отишао грчком конзулу, због чега га је Л. В. повукао на одговор, тражећи да му врати новац.

По саслушању Л. В., полиција је позвала Типалдоса, који је изјавио да се зове Дионисије Типалдос, родом из Литуре, стар 54 године, да је ожењен и трговачки агент. Он пориче све. Одриче да се састајао са Л. В. у некој казани у унутрашњој вароши, одриче да му је све горње испричао и остао је при томе и кад је са трговцем суочен. У Пешту је, вели, зато дошао, што је у Земуну свој пасош изгубио, те је из Пеште писао својој родбини да му пошаљу нов, а 100 форината је узео од Л. В. просто у зајам.

Полиција га је, међутим, на основу јаким основа за сумњу, задржала у претходном притвору и наставила је истрагу, којом је већ до сада изван сваке сумње утврђено, да искази Л. В. потпуно одговарају истини, пошто су код Типалдоса нашли једне грчке новине, у којима је лондонски случај подробно описан, а осим тога Типалдос није могао никако да своје бављење у Пешти образложи.

Лукави Грк је доцније своје исказе исправио, да је њему прошле године целу ту причу испричао неки познаник, Александрос или Спиридион Панавопуло, с којим је у Бечу г. 1896. становао од 31. јануара до 9. фебруара у једној соби и са којим се упознао путујући из Трста у Беч. Овај је — вели он — том причом измамио од њега мало по мало 3000 динара. Он је опет испричао целу ту историју Л. В. и замолио га је, да му даде 100 фор., да потражи негде тог човека.

Ове измене свог ранијег казивања и правдања, која противурече једно другом, све више доказују, да је Грк кривац, сад је само питање, да ли је он обичан пробисвет, који на своју руку оперише, или је члан неке међународне вараличке чете, који је случајно упао у мрежу. Пештанска полиција се нада, да ће потпуно расветлити живот овог тајанственог Грка.



Дионисије Типалдос.

ДВОБОЈ

Цртица из отменог друштва

ИЗ БЕЛЕЖАКА ЈЕДНОГ БЕЧКОГ ПОЛИЦИЈСКОГ КОМЕСАРА

У понедељак, 28. децембра 1868 год. око 5 часова у вече пријавише ми једну елегантно одевену госпођу, која је хтела без сведока, да буде саслушана, о неким врло хитним и важним стварима. Уђе врло узбуђена, са великим шћмом и јаким мирисом, који се осећао са њене црне свилене хаљине. Седе према мени и затражи моје посредовање у једном врло деликатном догађају. При томе гледаше страшљиво, да нас когод не прислушкује. Говорила је полугласно и не подиже ни једном свој густе вео, кроз који су се два сјајна, црна ока могла спазити. На сва моја питања, о имену и положају, неодговори ми ништа. Причаше у кратким, испрекиданим реченицама, да ће се данас у 7 часова у вече, код гостионичара Н. држати опроштајна свечаност, која врло чудноват повод има. Она означи младога грофа Х... као приређивача исте. Говорила је тајанствено, са лаким покретима, да нисам у самој ствари знао, шта ћу од целе тужбе да задржим. У пркос свима мојим покушајима, да ближа обавештења добијем, не беше ми јасно, за што се именовано, велико аристократско друштво у означеном хотелу скупа и шта ће се ту опасно и важно закључити. Непозната госпођа не изгледаше ни близу да зна што год о томе, шта ће се у томе друштву догодити. По свој прилици, опроштај њен са младим грофом и неки врло нејасни подаци његовог собара, испунили су је страхом и бригом те је тражила моју помоћ — и посредовање. Ма да је постојано прикривала свој сталеж, ипак јој обегах своју помоћ и пођох одмах на означено место, да сазнам прави циљ и намере извесних личности, које су се скупили на ову тајанствену свечаност.

Гостионичар, који ме није познавао, јамачно је држао да сам какав позвати гост, те ми је потврдио све оно, што ми је већ раније било познато. Тачније и поузданије није ми могао казати. Приметио сам, да је био радознао. Но највећма је његову је радозналост подстицало цвеће, обавијено црним велом, које се у вази налазаше. Тајанствена госпођа, у чијим сам се колима довео, врати се натраг, пруживши ми претходно руку кроз прозор, обећавајући ми, да ће ме сутра опет овде потражити.

Још стојаш премишљајући, шта да отпочнем, кад дојури један фијакер, на коме не беше броја. Из истога искочише два млада господина. Један од њих рече полугласно кочијашу: „Тачно у 9 часова да си овде!“ Судећи по њиховом држању, оба ова младића припадаху највишим друштвеним круговима. Нисам се преварио, кад сам у стаситом, лепом и елегантном човеку познао младога грофа Х... Ману руком кочијашу, који је налог разумео и одмах се удали. Пролазећи кроз капију поред мене, запита један:

„Зишто не у Пратер?“

„Зато што се бојим издаје. Моја је мати без сумње извештена, па ће се за посредовање обратити полицији. Лауданов споменик у парку Хадерсдорфу миран је и усамљен, па...“

Више немогах ништа чути. Пријатељи се беху већ далеко од мене удалили. Напоследку, савише у један трем лево, из кога ни једна реч до мене не допре.

Ја мишљах да сам довољно обавештен, те се брзо удалих, да издам по томе нужне налоге. Била је хладна, зимска ноћ, обасјана бледим, месечевим зрацима. Лепота ове ноћи, занела би каквога новелисту, да опише неодољиве њене чари. Чим одгуца 8 и по часова, спремих се и у пратњи три поуздана и снажна стражара, са линије Маријакхилфер, одвезох се на означено место. Најзад стигох своје циљу. Оставих кола на станици у Вајдлингоу, где се са друма не могаху приметити, и кренем се оном романтичном месту, које скриваше последње остатке једнога јунага, коме је ожалошћена супруга на величанственом споменику ове речи извајала: „Non grata patria, non imperator, sed conjux“. У близини овога споменика ни једна човечија прилика није се могла ни чути ни видети. Нико се не показа на овоме мирноме месту, само тих али општар ветар покреташе големе борове, који беху густом маглом обмотани. Ови густе редови образоваху малу шумицу усред брнатог дрвећа. Пун месец обасјаваше јасно место на коме је споменик стајао. На погледу околним мрачним стазама, овај је споменик изгледао необично светао. Ми се повукосмо у сенку дрвета и нико нас не могахше приметити. Скоро један сат како стојимо,

а још не спазисмо никог да дође. Мишљах, да ће се ова романтична ствар изменити у непријатност и досаду, јер нам беше страховито ладно. Бојао сам се да нисам хрђаво чуо или што год разумео, што са данашњим случајем никакве заједнице нема. Ипак за време мога размишљања и пребацивања, допре до мене звррка кола, а мало за тим зауставише се иста скоро на подножју самога споменика. Врата се на колима отворише. Из кола изађоше четири човека. Један од њих беше официр. Брзо дођоше на означено место и зачуђено говораху, да још гроф Х... и његови сведоци нису дошли. Били смо се дакле уверили да ће се овде извршити двобој, чији је повод вероватно каква ситница: положај, част и Бог зна још за што, морају кавалери стављати на коцку свој живот. У тренутку кад сам се почео љутити на безумност оваквога двобоја, допре до мојих ушију бат удаљених кола и после неколико тренутака дође гроф Х... у пратњи три своја пријатеља. Једнога од њих већ сам видео, у капији поменутог гостионице. Грофово и онако бледо лице, изгуби сваку боју, кад спазии противника. По лицу овога безобразног убојнице, који постојано намешташе своје манижетне и крагну разли се тако руменило, да му се стид због сопствене плашљивости могла на образима читати, док на против, другоме показа се на лицу тешко уздржан гњев, храброст и жеља да задовољи свој претрпљени бол.

Живо остави он на степенице споменика једну украшену дрвену кутију мрке боје. Један од његови пратилаца приђе, и извади пиштоље, који су унутра лежали, док остали покушаваху да их измире. »Не, повиче гроф Х... не могу одустати, јер би иначе неваљалца морао на улици угушити, само ако би га где год сукобио. — Он ме је љуто увредио, — он је моју матер осрамотио! — Не-не — немогу — никада! Или је зар толико плашљив да ми да задовољења?« За тим узео оружје у обе руке; остави избор сведоцима, а при том управи на противника поглед пун мржње и презрења. Противник грофов задрхта. Лице му осу мрачно бледило и он паде онесвешћен у тренутку, кад су сведоци бројали кораке, не далеко од оградe споменика.

Страсни јунак приступи са пиштољем у руци онесвешћеноме противнику и пусти своје гњеви на вољу. »Врејати уме господин гроф — али не уме да да задовољења« — повиче он — »Ако те бесно псето уједе за ногу, треба да га казниш!«

(СВРШИТЕ СЕ)

ПОТЕРА

МАНО ШТАЈНЕР

Родом из Мађарске, има 36. година. Висок, лица црвеног, дугуљастог. Нос му је кукаст, коса смеђа, бркови густе, зуби здрави. Брија се, али није искључена могућност да је браду пустио да порасте. Говори немачки, мађарски и покварено српски. Вере је Мојсеове.

Мано је као приватан чиновник проневерио повећу суму новаца и побегао из Аустро-унгарске. Држи се да је прешао у Србију или Бугарску. Обраћа се пажња на њега властима да га ухвате, а грађанима да га се чувају и на случај ако га виде и познаду да га властима покажу. Као добар вештак у трговачким пословима и књиговодству, Штајнер ће се јамачно понудити коме од трговаца у службу, разуме се под туђим именом, с тога му треба слику добро упамтити. Слика му је верна и по њој га може сваки лако познати, тим пре, што је сликан на најмодернији начин, — да му се и профил види. Пештанска полиција сликала га је док је био у њеном затвору, одакле је и побегао.



СТЕВАН ХУЛАЛА

разбојник.

Има 42. године. Католичке је вере. Ожењен, али је жену напустио и одао се неваљалом животу. По занимању је надничар.



Поред слике ево му и описа: Средњег раста, у телу мршав; лица дугуљаста; чела ниска; обрва више смеђих а очију жутих. У опште је црн; нема два предња зуба. — Стеван се тражи због извршеног разбојништва у Аустро-угарској. По трагу чињеном дознало се, да је прешао у Србију али се незна да ли је се овде задржао, или је отишао даље за Бугарску односно Турску. Ако се овде задржао, онда је јамачно негде скривен као надничар и под другим именом. Озбиљну пажњу треба обратити на допљаке, јер међу њима обично се и налазе оваки, незвани гости. И статистика наша показује, да

извршење крађа, разбојништва, превара, и т. д. много већи проценат пада на људе који су нам са стране дошли, но на наше домородце. Стеван је врло опасан, јер хоће и ножем да нападне на човека.

КАРЛО—ДРАГУТИН МАТАШКОВИЋ

лопов и варалица.

Родом је из Беча. Тамо је небројено пута кажњаван због крађа, превара и телесних повреда. Као војник аустријски извршио је опасну крађу и побегао. Опис му је: лак, хитар и окретан. Има 21 годину. Висок је 162 см., лица округлог, смеђе косе и очију; зуба здравих. На левој руци тетовиран са »М К«.



Говори српски и немачки и по мало мађарски. Побегао је у цивилном оделу и држи се сигурно да је овамо код нас прешао. Можда је прошао кроз Србију за Турску или Бугарску, али није искључена могућност да се овде задржао. Треба добро обратити пажњу на њега јер је лопов да му нема на далеко пара. По слици где има и профил, по опису, и осталим побележеним знаковима у овоме опису, лако се може познати. Нарочито треба обратити пажњу на оно »М К« тетовирано на руци. По томе, што и српски говори, има изгледа, да је овај Карло-Драгутин наш гост.

По томе, што и српски говори, има изгледа, да је овај Карло-Драгутин наш гост.

ФИЛИП ШПИЛМАН

лопов.

Родом из Темишвара. По народности Евреин, а по занату машински шлосер. Има 45 година; висок, темељног састава тела; лица дугуљастог и црномањаст; косе смеђе; чела високог; очију црножутих; носа правилна; уста умерених; зуба покварених; бркова смеђих а и браде кад је пусти да порасте. Кад је браду носио он је округло штуцовао, вероватно да је, у цели прикривања, опет пустио. На десној руци има црвеним словима тетовирано своје име. Говори више језика: немачки, маџарски, влашки и покварено српски. — Тражи се на све стране због опасне крађе извршене у Аустрији. Последњи пут виђен је у Темишвару а затим у путу за Земун. Држи се, да је прешао овамо код нас. Обратите пажњу на њега, док и овде није извршио какву крађу или какав, томе подобан — злочин. По слици овој, по опису а нарочито по тетовираној руци, сваки ће га лако познати.



ИЗ СТРАНОГ СВЕТА

Захвални лопов. — Да има и захвалних лопова, уверава нас овај случај, који се у једноме енглескоме граду догодио. Неки џентлмен седео је у позоришту и мирно гледао представу. До његовог седишта, беше заузео место један говорљиви човек, који је целе представе само о комаду причао, критикујући час комад, а час опет саме престављаче. У току преставе, примети џентлмен да му нема златног сахата. Одмах је посумњао на свога говорљивог суседа. Али као прави џентлмен није хтео правити ларму, већ је од позоришног служитеља дознао за адресу свога суседа, и беше намеран да пријави суду ову ствар. И дојиста, сутра дан изјави код суда на протоколу своју сумњу: да га је његов сусед Сер Бриц покрао, Одпочне истрага. Сер Бриц се достојанствено брањаше, и са гнушањем одбијаше од себе ову клевету. Узе и адвоката. Млади адвокат сер Џорџ славно је бранио свога клијента. Његову одбрану готово су сви енглески листови одштампали као уникум говорничког духа и талента. И сер Бриц је био пуштен као невин. Ствар се дакле свршила на штету џентлмена. Али како се зачудио млади адвокат, кад је једног дана поштом добио један аманет са овим писмом: „Господине. Као знак моје најдубље захвалности, за вашу славну одбрану, шаљем вам овај украдени сахат. Дај Боже, да се с њиме дуго служите, и да вам сваки његов одкуцај донесе по једног захвалног клијента, као што је ваш одани сер Бриц“

ТРАЖЕ СЕ

Петар Глишић из Злакусе среза пожешког окр. ужичког, притвореник среза трстеничког окр. рудничког, још 30. пр. мца побегао је из притвора. Он је стаса средњег, има 36 год., црномањаст, браде и бркова пуних. На себи има капут, пожутео од употребе, панталоне, на колелу искрпљене црвеним концем, и плаву шајкачу. Вос је. Кад га власт пронађе, нека га стражарно упути начелнику ср. трнавског, с позивом на № 9021. ако се у Београду нађе, онда га предати Управи града Београда с позивом на № 23281.

Начелство окр. крајинског јавило је Управи гр. Београд да је Бећир Барјамовић, циганин из Неготина, оптужен за горосечу. Бећир је отуда побегао, с тога се тражи, да се стражарно упути Начелству окр. крајинског.

Четири непозната наоружана зликовца, ноћу између 30 и 31 пр. м. напали су на кућу Стојана Јанковића, писара општине скакавачке, везали га и отерали у општинску судницу те им касу отворио и из исте узели и однели око 200 динара општинског новца, па су за тим Стојана поред касе заклали. Наређује се тражење зликоваца. Пронађене треба стражарно спровести начелству округа ужичког с позивом на № 11.710.

Претписом Г. Министра унутрашњих дела од 6. т. мес. № 18.508 наређено је, да се у Београду потражи и нађен стави у притвор Јован Вучковић, из Капљуха у Босни, који је окривљен због злочина крађе у Босни — а по извршењу исте, пребегаво у Београд. Јован је око 40 год. стар, високог, крупног стаса, средњих-црномањастих бркова, плавих очију, носа мало шпицастог, уста правилних, лица дугуљаста, браде широке. Говори дебелим нагласком. Сем српског, знаде читати и латиницом, али незна писати. Има десно око мало криво. Наводно налазио се код Љубице Мудреновића олд. Сумња се да је пустио браду и да се носи а ла франко.

Катарина Манолеско, бивша олд. собарица код „Гранд Хотела“, има се спровести суду због своје једне кривице. Ну, како је она из Београда незнано где отишла, то се јавља свима полицијским властима да је у своме кругу потраже и ако је пронађе да је Управи града Београда спроведе, с позивом на № 23.447. Катарина је средњег раста, црномањаста, стара 23 године, лепушката. Носи се немачки. Родом је из Букурешта — Румункиња. Говори српски, румунски и немачки.

Јован Цаковић, тежак и кочијаш из В. Извора украо је два вола и једну кобилу па за тим утекао незнано где. Јован је стар 50 година, раста високог, у лицу плав, бркова плавих проседих, брија се, носа дугачког, мало кукастог, у лицу блед. Има на себи и кожух поред обичног одела какво се носи у В. Извору. Наређује се потрага за овим лоповом.

Љубомир Јеремић, бивши практикант који је родом из Чачка, осуђен је пресудом јагодинског првостепеног суда за крађу акта на три месеца затвора и плаћање кривичних трошкова. По саопштењу пресуде, Љубомир је побегао. Наређује се потрага за њим и која га власт ухвати да га спроведе Начелству окр. рудничког, с позивом на акт № 10.480, или Управи града Београда, с позивом на № 23.104.

Ленка—Евица Цветић, рођена Божин, родом из Жабља у Аустро-Угарској, уз припомоћ свога љубазника Јована Маринковића, обућара, на преварени начин измамила је повеће суме новаца од извесних личности па из Београда побегла заједно са Јованом. Ленка—Евица је крупна, у лицу бледа повисока, говори гласно, плавих очију, на подбратку има брадавицу. Од одела по свој прилици има нову сукњу и црн жакет, шал или шешир на глави. Јован је осредњег стаса, црне густе косе и браде, црних очију. Тражите их и нађене стражарно спроведите Управи гр. Београд, с позивом на Бр. 23.460.

Лазар Костић, памбас из Неготина, има се узети на одговор по кривици својој због крађе стоке — коња. Лазара треба пронаћи и стражарно спровести начелству окр. крајинског, с позивом на № 9884 или Управи гр. Београд, на № 23681.

Јеротије Јелић, из Месараца окр. подунавског, осуђеник београдског казног завода, побегао је 31. пр. м. око 8 и по час. у вече са рада из Љубичева. Јеротије је стаса маленог, косе и очију смеђих, лица дугуљаста и сувоњава, бркова ретких и смеђих, носа дугачког и покученог, браду брије. Од државних ствари однео је пар кошуља, капу и једно ћебе. Ухваћеног Јеротију треба спровести Управи државне ергеле у Пожаревацу, с позивом на акт № 3293 или Управи гр. Београда Бр. 23743.

Управа вароши Будимпеште депешом од 4. ов. м. јавља: да је у три разна новчана завода и мењачнице, променуло једно лице *агт белгиских лажних новчаница* од по 100 динара. То лице је старо између 40 и 45 год., сразмерно развијено, стаса средњег, бркова црних, носа здепастог, малог. Од одела има црни зимски капут и црни шешир. Мењајући новац није говорио ни речи. Препоручује се властима да на ово обратe

пажњу као и на белгиске новчанице, да не би дошле у новчани завод ради промене. Мењачи наши треба нарочито да обратe пажњу на ово, како им се не би десила штета, јер их врло лако може непознати фалзификатор посетити.

ИЗЈАВЕ, ПОРУКЕ И ОДГОВОРИ УРЕДНИШТВА

И овом приликом и то последњи пут, молимо наше скупљаче и поверенике, који нам још нису послали претплату, да исту што пре пошаљу. Имамо више достава од појединаца, да су претплату положили на именују и лица коме. То су махом људи, којима је позив, да наш лист на сваком кораку шире и потпомажу. Молимо их, да тако и учине и тиме отклоне сваку сумњу, да нам је покуњена претплата у опасности. Идући број обуставићемо им а претплату тражићемо другим путем, којим никако не желимо предузети. На њима је да тако не буде.

Од неколико чиновника полицијских из унутрашњости, добили смо разне слике лопова и кесароша. Од ових смо неке донели у процим а неке ћемо донети у идућим бројевима. Ми смо им захвални, и у своје време похвалићемо их јер то и заслужују. Тако само раде они чиновници, који своју службу са вољом врше, на су ради, да припомогну струци којој служе. Желимо да овако учине и сви они, који дођу у таку могућност.

Од 1. Новембра, уредништво наше пресељено је на „Теразије“ у кући Браће Ђорђевића Краљ Миланова улица бр. 16. (горњи спрат — лево).

„ПОЛИЦАЈАЦ“

Књижница са календаром и сликама зликоваца, коју смо у неколико бројева нашега листа објавили, увелико се штампа и биће до недеље готова. У тој ће књижници бити 37 слика најопаснијих коцкара, лопова, разбојника, варалица и убица. Од ових слика неке су штампане у нашем листу, а има их и нештампаних. Садржај ове корисне књижнице, објавили смо раније у нашем листу. Надамо се, да ћемо наћи подпоре код свију полицијских и судских чиновника и службеника, а тако исто и општинских председника и писара, као и жандарма, пограничних стражара и т. д. Књижница је тако удешена, да се ис-

под сваке слике појединих зликоваца може бележити оно што се доцније о њему буде сазнало. Овака књижница носи се софрм у цену и одмах се из ње може видети лице, које се буде тражило и на које се у опште сумња полаже. Она је потребна и свакоме грађанину, а нарочито трговцима, мењачима, занацијама, кафецијама, јер из ње могу одмах видети лице, које им као сумњиво падне у очи и које им дође у намери да их превари, покраде, или осмотри положај куће, трговине и осталих зграда, како би у згодној прилици похару извршило. Књижница је помоћно средство за познавање и хватање оваквих индивидуа и то за свакога у опште. У тој смо је само цели и приредили, па је у тој цели и пружамо свакоме нашем грађанину. Молимо свакога, да нам што пре јави, колико комада да му пошаљемо. Разуме се, да уз пријаву ваља и новац послати, а ми ћемо радо дати уобичајени проценат.

К Њ И Ж Е В Н О С Т

У штампи је VI. свеска Тасиног дневника, у којој је ова садржина: *Робијаш, У патроли, Страни господин, Бијанка, Разбојници, Гостољубље и Рањеник*. Садржина му је врло интересантна, обилна са поуком и забавом, као што су већ обично Тасине књиге и белешке. Нашим читасцима скрећемо пажњу на ову књигу, која ће бити готова до половине Новембра ове године. У исто време можемо већ објавити и то, да ће кроз који дан ући у штампу и *Тасино уаутство* за ислеђење кривичних дела. Ту ће бити изложено све што једном иследнику треба. Тако исто, ту ће бити изнети и случајеви из наше и стране праксе, што може послужити у данним случајевима и нашим судским и полицијским иследницима.

РЕД ПРИМАЊА:

Г, Министар унутр. дела прима: понедеоником, средом и петком, од 10 сати пре подне, до 1 сата по подне.

Пачелник министарства прима сваког радног дана од 10—12 пре и од 3—6 по подне.

Инспектор министарства сваког радног дана од 3—5 по подне.

Управник града Београда сваког дана изјутра од 8—9 и кад се врати са ранорта из Двора и министарства од 11—12 а после подне од 3—6.

ИЗРАЂУЈЕМО НАЈБОЉЕ И НАЈЈЕФТИНИЈЕ

УНИФОРМЕ ЗА ПОЛИЦИЈСКЕ ЧИНОВНИКЕ

КРОЈ И ИЗРАДА ИЗВРСНА.

Највеће стовариште за спрему, као што су: капа, нарамњак, сабља, кајас, темњак, рукавице, мамузе, несесери за пут и за јело, чутурице и т. д.

Најновији ценовник и мустре шаљемо на захтев бесплатно. — Молимо за што веће поруџбине

МОРИЦ ТИЛЕР И КОМП.

ДВОРСКИ ЛИФЕРАНТИ

Њ. В. Краља од Србије, Њ. В. Цара и Краља Аустро-Угарске, Њ. В. Краља Грчког. Њ. В. Шаха персијског, Њ. В. Престолонаслед. грчког и Њ. В. Надвојводе Јосифа.

Београд, Краљ-Миланова улица (Теразије) бр. 9.